

1. ÜNİTE

DEĞERLENDİRME SORULARI

A. Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. İctihat ne demektir? İctihada niçin ihtiyaç vardır? **Sayfa 12**
2. Sahabenin yaptığı içtihatlar örnekler veriniz. **Sayfa 14**
3. Fakihlerin ihtilaf etmelerinin sebepleri nelerdir? **Sayfa 21-22**
4. Fetva ile kaza arasındaki temel farklar nelerdir? **Sayfa 24**
5. Müçtehit olabilmek için hangi bilgilere sahip olmak gerekir? **Sayfa 12'nin sonu 13'ün başı**
6. Fıkıh ilminin fert ve toplum hayatı için önemi nedir? Açıklayınız. **Sayfa 11**
7. Dört fıkıh mezhebinin dünya coğrafyasında yaygın olduğu yerler hakkında bilgi veriniz. **Sayfa 19-20-21**

B. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri kutu içinde verilen kelimelerin uygun olanlarıyla doldurunuz.

Vahyin kontrolünde   Şûra içtihadına   İttiba   Fetva   Irak Ekolü
Hicaz Ekolü   İmam Mâlik'in   İmam Ahmed b. Hanbel'in

1. Resulullah'ın (s.a.v) içtihadını diğer müçtehitlerin içtihadından ayıran temel fark ..... **vahyin kontrolünde** olma-
sıdır.
2. Hz. Ebu Bekir ve Hz. Ömer en doğru hükme ulaşabilmek için sahabe ile istişareye dayanan **Şûra içtihadına** .....
başvuruyorlardı. **Irak Ekolü**
3. Tâbiîn Dönemi'nde Kûfe'de rey ağırlıklı ....., Hicaz bölgesinde ise eser (hadisler, sahabe ve tâbiîn içtihatları) ağırlıklı **Hicaz Ekolü** oluşmuştur.
4. Hüküm verirken dayandığı delili bilerek bir kişinin içtihadı ile hareket etmeye **İttiba** ..... denir.
5. Fıkıhî bir mesele hakkında İslam fıkıh alimlerinçe verilen şerî hüküm veya karara **Fetva** ..... denir.
6. İmam Şâfiî, mezhep imamlarından **İmam Malik'in** öğrencisi ve mezhep imamlarından ..... hocasıdır. **İmam Ahmed b. Hanbel'in**

C. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruların doğru cevaplarını işaretleyiniz.

1. Günümüze kadar ulaşan ilk fıkıh usulü kitabı hangisidir?
A) el-Ümm
B) el-Müsned
C) **er-Risâle**
D) el-Muvattâ
E) el-Müdevvene
2. Hangi mezhepte hüküm verirken Medine halkının uygulamalarına (Amelü Ehli'l-Medine) ayrı bir önem verilmiştir?
A) Hanefi Mezhebi
B) **Mâlikî Mezhebi**
C) Şâfiî Mezhebi
D) Hanbelî Mezhebi
E) Caferî Mezhebi

FIKİH OKUMALARI

3. Bir fakihe başvurup ondan fetva isteyen kişiye ne denir?

- A) Mesbuk
- B) Fetâvâ
- C) Kâdî
- D) Müsteftî
- E) Müftî

4. Aşağıdakilerden hangisi Tâbiîn Dönemi'nin fikhî özelliklerinden **değildir**?

- A) Fıkıh sahasında eser yazma hareketi başlamıştır.
- B) Fıkıh sahasında ihtilaflar artarak devam etmiştir.
- C) Hadisleri sahih kabul etme şartları ile örf-âdet farklılığı ihtilafların temel sebebinin oluşturmuştur.
- D) Hoca, bölge ve bilgi farkına dayalı olarak Hicaz ve Irak medresesi ortaya çıkmıştır.
- E) Nazari fıkıh çalışmaları henüz başlamamıştır.

5. Aşağıdakilerden hangisi mezhepleşme sürecinde fıkıh ilminin büyük gelişim göstermesine etki eden unsurlardan **değildir**?

- A) İctihat hürriyetinin olmaması
- B) Kabiliyetli kişilerin fıkıh ilmiyle meşgul olması
- C) Abbasi Halifelerinin din ilimlerine ve âlimlerine yakın ilgi göstermesi
- D) Fikhî ıstılahların kullanılmaya başlanması
- E) Fıkıh ve fıkıh usulü kitaplarının yazılması

6. Mezheb-i kadîm, mezheb-i cedid kavramları hangi mezhepte bulunmaktadır?

- A) Hanefi Mezhebi
- B) Mâlikî Mezhebi
- C) Şâfiî Mezhebi
- D) Hanbelî Mezhebi
- E) Caferi Mezhebi

7. Aşağıdakilerden hangisi çağımızda yeni fikhî meselelerin ortaya çıkmasının sebeplerinden biridir?

- A) Batı kültür ve medeniyetinin etkisi
- B) Sanayileşme
- C) Ekonomik gelişmeler
- D) Bilim ve teknoloji sahasındaki gelişmeler
- E) Hepsi

D. Aşağıda verilen bilgilerden doğru olanı “D” ile, yanlış olanı “Y” ile işaretleyiniz.

- (.....) Hz. Peygamber, sahabenin icthâat etmesine izin vermemiştir. **Y**
- (.....) Mâlikî fikhî Kûfe’de Abdullah b. Mesud’un attığı ilmi temele dayanmaktadır. **Y**
- (.....) Mezhep kavramı, kendi içinde tutarlı bir düşünce sistemine sahip, icthâat ehliyeti olan âlimlerin ortaya koydukları fikhî görüşleri ifade eder. **D**
- (.....) Fetva verebilmek için resmî bir görevlendirme gerekli değildir. **D**
- (.....) Mütevatir hadisler dışındaki meşhur ve ahad hadisler sübut bakımından zannîlik taşımaktadır. **Sayfa 22**
- (.....) İbn Teymiyye ve öğrencisi İbn Kayyım’ın eserleri, Hanefi mezhebinin gelişimini ve geniş halk kitlelerine yayılmasını sağlamıştır. **Sayfa 18**
- Yetiştirdiği öğrencilerden İmam Ebu Yusuf, İmam Züfer, Hasan bin Ziyad ve İmam Muhammed yazdıkları eserler ile Hanefi Mezhebi’nin teşekkül edip geniş halk kitleleri tarafından tanınmasını sağlamışlardır.